

посадових осіб публічної влади, підприємств, установ та організацій і впровадження на основі цієї інформації передбачених Конституцією і законами України заходів реагування.

УДК 34:316.485.2(043.2)

Теплицька Н.В., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕХІДНОГО ПРАВОСУДДЯ В СЬЕРРА-ЛЕОНЕ

З 1991 по 2002 рік Сьєрра-Леоне пережила руйнівну громадянську війну, яка розпалювала масове насильство та зловживання, такі як зґвалтування, катування та використання дітей як солдатів, дівчат та жінок як сексуальних рабів [1]. Десятиліття, що передували війні, характеризувалися корупцією, авторитаризмом, етнорегіоналізмом та маргіналізацією молоді та жінок країни. Хоча важко виділити причини збройного конфлікту, розумно стверджувати, що це були чинники початку громадянської війни. Щоб вирішити наслідки та корінні причини війни, і, незважаючи на крихкість найближчого післявоєнного періоду, Сьєрра-Леоне прийняла підхід до правосуддя перехідного періоду, який передбачав кримінальне переслідування, комісію з права, обмежену програму репарацій, низку інституційних реформ та місцева практика примирення. Протягом майже двох десятиліть після закінчення громадянської війни Сьєрра-Леоне вдалося уникнути повторення жорстокого конфлікту. Сьєрра-Леоне провела серію загальних виборів, які призвели до мирного переходу влади від однієї політичної партії до іншої - демократичні зміни уряду, які представляють собою радикальний відхід від шаленого характеру виборчих процесів до 2002 року [1].

Процеси перехідного правосуддя в Сьєрра-Леоне сприяли запобіганню повторенню порушень прав людини, насильства та насильницьких конфліктів. Він визначає уроки, які були засвоєні, і дає прагматичні та дієві рекомендації щодо програмування політики, яка може бути корисна не лише в Сьєрра -Леоне, але й в інших країнах, які переживають або можуть пережити подібний досвід.

Процес правосуддя перехідного періоду, розпочатий у післявоєнний період, був спрямований на усунення першопричин та історичної спадщини конфлікту та визначення способів запобігання повторенню безкарності та насильства в країні. Процеси правосуддя перехідного

періоду досягли значного прогресу у пошуках істини та справедливості для жертв. Цей процес включав:

- обвинувачення та суд над людьми, які несуть найбільшу відповідальність за скоєні злочини;
- зусилля з пошуку правди та сприяння примиренню між жертвами та винуватцями насильства;
- підготовка рекомендацій, спрямованих на сприяння сталому миру та безпеці в країні;
- реформування та створення життєво важливих інституцій, призначених для надання основних послуг для Сьєрра -Леоне; та
- прийняття законів, спрямованих на захист та просування прав та добробуту Сьєрра-Леоне [1].

Незважаючи на виклики та суперечності, процес правосуддя перехідного періоду вдалося внести значний внесок у запобігання повторенню насильства та збереженню культури безкарності, яка пронизувала країну до та під час громадянської війни. Сьєрра-Леоне провела чотири президентські та загальні вибори. Процес децентралізації надає громадянам простір і голос, в яких їм було відмовлено у довоєнних та воєнних часах Сьєрра-Леоне, а децентралізовані структури безпеки успішно розширюють доступ до правосуддя та підтримують мир та безпеку в місцевих громадах [2].

Спільноти беруть участь у заходах, пов'язаних із безпекою та правосуддям, і використовують платформи, створені для просування систем раннього попередження, як засобів запобігання та вирішення конфліктів на самих ранніх стадіях. Люди добре усвідомлюють наслідки розпалювання насильницьких конфліктів, це повідомлення, яке передається громадянським суспільством та засобами масової інформації під час виборів та коли в країні існує політична напруга. І люди набагато краще усвідомлюють свої права і, швидше за все, вимагатимуть їх, і вимагатимуть від своїх керівників нести відповідальність за свої дії.

Досвід Сьєрра-Леоне також мав позитивний вплив на інші країни в басейні річки Мано та решту Західної Африки. Важливо, що роль, яку відіграла ЕКОВАС під час конфліктів та перехідних процесів у Сьєрра-Леоне та Ліберії, спричинила створення існуючої інфраструктури миру та безпеки ЕКОВАС, яка спрямована на запобігання безкарності та насильницьким конфліктам у регіоні [2].

Такий проактивний підхід до запобігання стратегічно поставив ЕКОВАС як одну з найсильніших регіональних економічних спільнот в Африці. Для того, щоб ще більше посилити досягнення, що досягнуті, урядом та його партнерами, щодо боротьби з такими факторами, як бідність, корупція (усвідомлена та реальна) та погане управління, а також етнорегіоналізація політики, необхідно прийняти більш комплексний

підхід до підтримки миру та розвитку, переглянувши рекомендації ТРК та адаптувавши їх до сучасних викликів країни, і водночас вирішивши історичну причину конфлікту. Для цього знадобиться величезна політична воля та ресурси, включаючи підходи громадськості до перехідної справедливості, щоб допомогти зцілити досі глибоко травмоване та злиденне суспільством суспільство.

Література

1. Sierra Leone was 52nd out of 183 countries in 2019. See Institute for Economics and Peace, Global Peace Index 2019: Measuring Peace in a Complex World (2019), 8.

2. Leaving Behind the Worst of the Past [Electronic resource]// Official site the International Center for Transitional Justice. Access mode: https://www.ictj.org/sites/default/files/ICTJ_Report_Prevention_SierraLeone.pdf

УДК 342.25(043.2)

Титикало Р.С., к.ю.н., асистент, адвокат,
Інститут післядипломної освіти НМУ імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна

ПРАВО ОСІБ НА ОБ'ЄДНАННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНУ ГРОМАДУ: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ

В Кембріджському словнику комуна (грумада) визначається як спільність людей, які проживають в одній конкретній території, або люди, які вважаються єдиним цілим через спільні інтереси, соціальну групу чи національність [1].

У словниковій літературі під грумадою (комуною) розуміють: 1) спільноту людей зі спільними інтересами, які проживають на певній території; 2) група людей зі спільними характеристиками чи інтересами, які живуть разом у більшому суспільстві; 3) сукупність осіб або націй, які мають спільну історію або спільні соціальні, економічні та політичні інтереси; 4) група, пов'язана спільною політикою [2].

Територіальні грумади сусідніх сіл можуть об'єднуватися в одну територіальну грумаду, створювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати єдиного сільського голову. При цьому таке об'єднання та вихід із складу сільської грумади мали відбуватися за рішенням місцевих референдумів відповідних територіальних грумад сіл. Тобто мова йшла про можливість об'єднання в межах однієї територіальної грумади лише сусідніх сіл та на основі референдуму [3, с. 59].